Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 12. Dnia 22. Czerwca 1882. IX. rocznik.

Lustracya Kasy zaliczkowéj w Maryampolu.

Dnia 1. czerwca 1882 r. odbyłem lustracyą związkowego towarzystwa pod firmą Towarzystwo „Kasy zaliczkowéj“ w Maryampolu. Przy lustracyi byli obecni ze strony Dyrekcyi dotyczącego Towarzystwa p. członek dyrekcyi ks. wikary obrz. łać. Bartosz Krauzowicz, ze strony komisyi kontrolującéj i Rady zawiadowczéj nikt

Księga główna i likwidacyjna wykazywała w dniu lustracyi następujący stan majątkowy (bilans surowy):

Stan bierny: Udziały	3.492	zł.	20 ct.
Fundusz rezerwowy	376	„	26 „
Wkładki oszczędności	2.475	„	94 „
Długi towarzystwa	4.000	„	— „
Odsetki	400	„	— „
Rezerwa koszt. admin.	226	„	29 „
Inne pozycye	426	„	29 „
Razem	11.396	zł.	98 ct.
Stan czynny:			
Pożyczki	10.867	zł.	— ct.
Koszta administracyi	165	„	12 „
Odsetki	196	„	58 „
Koszta pozwu	9	„	48 „
Gotówka (kasa)	158	„	80 „
Razem	11.396	zł.	98 ct.

Udziały w sumie 3.492 zł. 20 ct. w. a. pochodzą od 306. członków, których liczba od ostatniego zamknięcia rachunkowego (1881) wzrosła o 18. Wpłaty na udziały przez członków są należyte, zalega wszystkiego tylko 3. członków z wpłatami. Najwyższe udziały po 100 zł. posiada członków 3, a dywidendę płaciło Towarzystwo w ostatnich trzech latach po 10%, 20% i 6%. Nasuwa mi się uwaga, że poprzednia dywidenda była za wysoka z tego powodu, bo nie było prawie żadnych wydatków na zarząd, teraz zaś przeznaczono z zysków 160 zł. na sikawkę dla miasta.

Fundusz rezerwowy powstaje z wpisowego przy wstąpieniu członków 1 zł. i z części zysków a wynosi obecnie 10% udziałów i ulokowany jest jako gotówka w obrocie.

Wkładki oszczędności w sumie 2.475 zł. 94 ct. pochodzą od 27 stron w granicach od 1 zł. do 200 zł. Najwyższych wkładek w kwotach powyżéj 200 zł. było od 4 stron. Między właścicielami książeczek oszczędności znalazłem 1 numer od instytucyi publicznéj, a mianowicie: od komitetu cerkiewnego w Maryampolu włożono początkowo 247 zł.

Towarzystwo oprocentowuje wkładki oszczędności po 6% rocznie z ½ rocznym obrachunkiem, a nadto praktykuje następujące przy wypłacie zastrzeżenia: jak zwykle 50 zł. płaci bez wypowiedzenia, 100 zł. za 8 dni, 500 za 30 dni, 1000 zł. za 2 miesiące i t. d. Sposób obliczania odsetek znalazłem w należytym porządku. Ewidencyi wydawanych przez Dyrekcyą książeczek oszczędności nie prowadziło się dotąd, lecz polecono teraz założenie takiéj ewidencyi.

Wycofane książeczki oszczędności unieważnia się przekréśleniem i przechowuje w kasie żelaznéj.

Długi Towarzystwa w sumie 4.000 zł. pochodziły od lwowskiéj Kasy oszczędności na skrypt 5%.

Towarzystwo wywiązuje się ze swoich zobowiązań całkiem należycie.

Saldo odsetek wynosiło 596 zł. 58 ct., (? Przyp. R. Z.) czyli w przychodzie 400 zł., w rozchodzie 196 zł. 58 ct. Towarzystwo pobiéra od pożyczek, udzielanych członkom, 10%, a nadto w razie zwłoki prowizyą po 4% łącznie 14%.

Odsetki obliczają się stronom od pozycyi terminowych dokładnie według dni, od pożyczek ratalnych

w ten sposób, że od kapitału jeszcze niespłaconego oblicza się naprzód stosownie do umówionych spłat ratalnych. Prowizya zwłoki oblicza się od zapadłéj raty na dnie aż do uiszczenia. Według ostatniego bilansu wynosiła prowizya zwłoki (odsetki należne, zaległe) w stanie czynnym 196 zł. 58 ct., czyli 1⁸/₁₀ % kapitału wypożyczonego.

Pożyczki w sumie 10.867 zł. składają się z 92 pozycyi.

Pożyczki udziela Towarzystwo w kwotach od 20 zł. do 200 zł. na następujące obligi dłużne: na skrypta z zastrzeżeniem postępowania bagatelnego, i na spłaty najdłużéj w przeciągu 1½ roku, na raty miesięczne, wyjątkowo kwartalne.

Pod względem formalnym znalazłem weksle i skrypta dłużne w porządku.

Sposób przechowywania i kontrola nad tymi walorami jest następująca: przechowują się w kasię żelaznéj według liczb porządkowych księgi dłużników.

Towarzystwo udziela pożyczek na posiedzeniach Dyrekcyi na podstawie podań pisemnych. Uchwały uwidocznia się w protokołach uchwał.

Ingerencya Rady Zawiadowczéj przy udzielaniu pożyczek jest następująca: zwykle uchwala Rada nadzorcza na posiedzeniu wspólném z dyrekcyą wszystkie pożyczki. Zauważyłem, że przezorność przy udzielaniu pożyczek zachowana jest najzupełniejsza.

Spłaty pożyczek odbywają się dość prawidłowo.

Według ostatniego bilansu wynosiły zaległości 600 zł. na stan pożyczek 10.867 zł. czyli 6%. Zaskarżonych pozycyi jest 1 ze sumą 30 zł., z czego odbiór jest zupełnie zapewniony. W ogóle co do pożyczek według szczegółowych informacyi, które zaciągnąłem, zaznaczyć muszę, że Zarząd postępuje w sposób należyty i w granicach odpowiednich.

Koszta administracyi wynoszą 277 zł. a to: czynsz 40 zł., płaca pomocnika 60 zł., służby 36 zł. rocznie, reszta wydatków drobnych i kancelaryjnych w sumie 141 zł.

Co do wydatków administracyjnych nasuwa się uwaga chwalebna, że kierujący czynnościami Towarzystwa członek Dyrekcyi i kasyer ks. Bartosz Krauzowicz nie pobiéra żadnego wynagrodzenia, pozostawiając takowe w szlachetném poczuciu na miejscowe cele pożyteczne, w skutek czego zakupiono z przeszłorocznych zysków sikawkę dla gminy za 160 zł.

Kasę, która według bilansu surowego i księgi kasowéj wykazywała 158 zł. 80 ct. w. a. zliczyłem szczegółowo i znalazłem w zupełym porządku.

Co do innych pozycyi bilansowych znalazłem, że rachunek kasowy za rok 1881. był razem złączony z cyframi roku poprzedniego, co na przyszłość polecono odmienić; bilans zaś był akuratnie złożony.

Biuro Towarzystwa znajduje się w domu Kalmusa Judy Herscha i zajmuje dwie ubikacye w rynku.

Kancelarya Towarzystwa, protokół podawczy, protokoły Rady zawiadowczéj, protokoły z posiedzeń dyrekcyi, registratura, akta i korespondencye znajdują się w porządku należytym i skrupulatnym.

Szczegółowe spostrzeżenie: małe to Stowarzyszenie może co do kierunku i prowadzenia niejednemu większemu służyć za wzór.

W Maryampolu, dnia 1. czerwca 1882.

Józef Urban
lustrator okręgu Stanisławowskiego.

Lustracya Towarzystwa kredytowego „Oszczędność“ w Tłumaczu.

Dnia 3. i 4. czerwca 1882 odbyłem lustracyą towarzystwa pod firmą Towarzystwo kredytowe „Oszczędność“ w Tłumaczu. Przy lustracyi byli obecni ze strony Dyrekcyi dotyczącego Towarzystwa pp. prowizoryczni zastępcy: sekretarz Wydziału powiatowego Konstanty Pellech i kancelista Antoni Eckhard, ze strony Rady zawiadowczéj pp. przewodniczący Alfred Ornstein, c. k. notaryusz.

Księga główny wykazała z dniem 31. grudnia 1881 następujący stan majątkowy:

Stan bierny: Udziały	11.050	złr.	21 ct.
Fundusz rezerwowy	3.161	„	— „
Wkładki oszczędności	27.452	„	05 „
Długi towarzystwa	9.381	„	— „
Odsetki	296	„	14 „
Rezerwy	410	„	— „
Czysty zysk	920	„	41 „
Razem	52 670	złr.	81 ct.
Stan czynny: Pożyczki	50.120	złr.	76 ct.
Lokacye na książeczki	500	„	— „
Inwentarz	217	„	— „
Koszta procesu	636	„	37 „
% zaległe	1.145	„	35 „
Kasa	51	„	33 „
Razem	52.670	zł.	81 ct.

Bilansu surowego z dniem lustracyi nie można było jeszcze ułożyć, bo nie wszystkie pozycye zostały odpowiednio wykontonowane, co nastąpi z końcem czerwca b. r.

Udziały w sumie 11.050 zł. 21 ct. w. a. pochodzą od 567 członków, których liczba od ostatniego zamknięcia rachunkowego (1880.) wzrosła o 33. Wpłaty na udziały przez członków są należyte, zalega do deklaracyi 1750 zł. Najwyższe udziały po 200 zł. po-

siada członków 2, a dywidendę płaciło Towarzystwo w ostatnich trzech latach po 10%, 9% i 8%.

Nasuwa mi się uwaga, że wysokość dywidendy jest proporcyonalną do pobiéranego procentu, który obniżono znowu od IIgo półrocza 1881. na 9% od sta.

Fundusz rezerwowy powstaje z wpisowego i 10% czystych zysków wynosi obecnie 30% udziałów i ulokowany jest w następujący sposób: jedna książeczka udziałowa Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie na 500 zł. reszta gotówka w obrocie.

Wkładki oszczędności w sumie 27.452 zł. 05 ct. pochodzą od 102 stron w granicach od 1 zł. do 4000 zł. Najwyższych wkładek w kwotach powyżéj 1000 zł. było od 7 stron. Między właścicielami książeczk oszczędności znalazłem 51 numerów od instytucyi publicznych, a mianowicie: Wydział powiatowy 2 Nra na 7.200 zł., c. k. Starostwo 1 Nr. na 3.200 zł., 44 fund. ubogich i gminnych powiatu na 2.330 zł., 3 fund. szkolne i kościelne 1.220 zł., 1 Tow. prywatnych oficyalistów na 90 zł.

Towarzystwo oprocentowuje wkładki oszczędności po 7% rocznie od 1. lipca 1881., a nadto praktykuje następujące przy wypłacie zastrzeżenia, zwykłe wypowiedzenia: 50 zł. bez wypowiedzenia, 100 zł. 3 dni, 500 zł. 14 dni, 1000 zł. 30 dni, 2000 zł. 60 dni lub 3% esconto rocznie. Sposób obliczania odsetek znalazłem w należytym porządku.

Ewidencyi wydawanych przez Dyrekcyą książeczek oszczędności dotąd nie prowadziło się, polecono jednak założenie takiéj ewidencyi na przyszłość.

Wycofane książeczki oszczędności unieważnia się przekréśleniem i przechowuje w kasie żelaznéj.

Długi Towarzystwa w sumie 9.381 zł. pochodziły od: *a)* na weksle 4% 1081 zł. od Banku austr.-węg.;
b) „ 6% 1800 „ „ zalicz. Stanisł.;
c) rach. bież. 6% 5000 „ od Tow. zaliczk. Lwów;
d) na weksel 6% 1500 „ „ „
Razem . . 9381 zł.

Towarzystwo wywiązuje się ze swoich zobowiązań z wszelką akuratnością. Kontrola reeskontowanych weksli jest następująca: Przewodniczący Rady nadzorczéj bywa o wszystkich zawiadamiany, zresztą jest dokładna ewidencya w księdze głównéj.

Saldo odsetek wynosiło 1.441 zł. 49 ct. (? Przyp. R.Z.) czyli w przechodzie 1.145 zł. 35 ct., w rozchodzie 296 zł. 14 ct. Towarzystwo pobiéra od pożyczek udzielanych członkom 9% od 1. lipca 1881. r., a nadto w razie zwłoki prowizyą po 2% łącznie 11%.

Odsetki obliczają się stronom od pozycyi terminowych, kwartalnych dokładnie według dni (tygodni, miesięcy) od pożyczek ratalnych w ten sposób, że za każde 3 miesięcy pobiéra się procent od niespłaconego kapitału z góry. Prowizya zwłoki oblicza się jak wyżéj 2% za czas ubiegiegły od niespłaconego kapitału, a właściwie od niespłaconéj raty. Według ostatniego bilansu wynosiła prowizya zwłoki (odsetki należne, zaległe) w stanie czynnym 1.145 zł. 35 ct. czyli 2% kapitału wypożyczonego.

Skutkiem tego podnieść mi wypada, że należałoby raźniéj ściągać należytości.

Pożyczki w sumie 50.120 zł. 76 ct. składają się z 552 pozycyi.

Pożyczki udziela Towarzystwo w kwotach od 50 zł. do 2.000 zł. na następujące obligi dłużne: skrypta notaryalne (wyjątkowo na weksle) i na spłaty 10 kwartalnych ratach lub wyjątkowo 20 mies. rat.

Pod względem formalnym znalazłem weksle, skrypty dłużne i akta notaryalne w należytym porządku.

Sposób przechowywania i kontrola nad tymi walorami jest następująca: w kasie żelaznéj pod dwoma kluczami.

Towarzystwo udziela pożyczek na posiedzeniach Rady nadzorczéj i Dyrekcyi na podstawie podań pisemnych. Uchwały uwidocznia się w księdze zgłoszeń o pożyczki.

Ingerencya Rady zawiadowczéj (nadzorczéj) przy udzielaniu pożyczek jest następująca: Na razie jak wyżéj, wszystkie pożyczki uchwala Rada nadzorcza z dyrekcyą na posiedzeniu wspólnem.

Zauważyłem, że potrzebaby stale ustanowić największą kwotę pożyczki dla jednego członka; spłaty pożyczek odbywają się dość prawidłowo, ale i zaległości przybyło potrochę, jednak pewne.

Według ostatniego bilansu wynosiły zaległości 3.428 zł. na stan pożyczek 50.120 zł. czyli 7%. Zaskażonych pozycyi jest 50 ze sumą 3428 zł., z czego przychodzi do odpisania wszystkiego 30 zł. kapitału i 42 zł. 49 ct. procentów i kosztów.

Syndykiem Towarzystwa jest przewodniczący Rady nadzorczéj p. Alfred Ornstein.

Ewidencyą spraw procesowych utrzymuje Dyrekcya w ten sposób, że co pół roku układa sprawozdanie ze swoich aktów, czyli wykaz likwidacyjny, który, ponieważ nie był ułożony z końcem grudnia 1881. r. ma być złożony z końcem czerwca 1882. r., co polecono dokonać. W ogóle co do pożyczek według szczegółowych informacyi, które zasięgnąłem, zaznaczyć muszę, że poruszyć potrzeba na nowo odbiór zaległości i jak wyżéj ustanowić najwyższą kwotę pożyczki jednego członka.

Koszta administracyjne wynoszą: 1.258 zł. 29 ct. Czynsz 165 zł. 68 ct. rocznie, płace 1 dyrektora kasyera 600 zł. rocznie, płace 1 urzędnika 200 zł., słu-

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc Maj 1882.

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Udziały z końcem miesiąca zł.	ct	Fundusz rezerwowy z końcem miesiąca zł.	ct	Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Włożono w ciągu miesiąca zł.	ct	Wyjęto w ciągu miesiąca zł.	ct	Stan z końcem miesiąca zł.	ct	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Zaciągnięte w ciągu miesiąca zł.	ct	Spłacone w ciągu miesiąca zł.	ct	Stan z końcem miesiąca zł.	ct
Bełzie	2743	40	381	35	10380	56	1770	.	469	84	11680	72	6500	.	.	.	500	.	6000	.
Białéj	10343	28	1601	04	35601	23	3092	02	1636	23	37057	02	4000	.	.	.	600	.	3400	.
Birczy	9191	26	1222	33	8335	26	2595	.	2056	60	8873	66	33851	.	14445	.	12546	.	35750	.
Bóbrce	3588	24	920	60	9210	10	288	75	114	.	9384	85	7480	.	3200	.	3400	.	7280	.
Bochni	18414	20	1460	60	30576	96	11897	.	195	.	39281	96	70612	.	5212	.	10835	.	67989	30
Bołszowcach	2191	80	228	.	1741	99	187	50	68	.	1861	49	6300	.	.	.	200	.	6100	.
Busku „Wzaj. pomoc"	12206	93	389	.	23753	25	8125	.	5295	.	26583	25	.	.	.	.	.	.	.	.
Busku zalicz.	4178	46	1906	63	5101	94	101	.	11	50	5191	44	5873	78	700	.	325	.	6248	78
Busku kred.	37515	25	4836	66	18944	72	10204	.	6728	02	22420	70	5520	.	3960	.	3440	.	6040	.
Cieszanowie	28971	85	1500	12	19760	68	2544	80	1114	42	21201	06	.	.	.	.	.	.	.	.
Dąbrowéj	49757	86	12179	06	.	.	.	.	.	.	.	.	161524	55	2339	80	1738	10	163235	85
Delatynie	11184	29	1170	24	7458	92	345	12	934	40	6869	64	14503	.	3307	.	3208	.	14602	.
Dobromilu	6504	89	385	9	4742	1	1985	.	700	.	6027	1	2700	.	.	.	.	.	2700	.
Drohobyczu	18104	53	3062	72	48002	11	2259	16	617	70	49643	57	30238	64	3648	42	3878	06	30009	.
Glinianach	40427	19	5743	45	109055	3	8296	96	2708	3	114643	96	16596	.	12171	37	11232	37	17535	.
Gorlicach	56270	38	7515	84	122393	70	19934	20	16993	91	126233	99	42974	41	16835	.	18899	48	40909	93
Jarosławiu	26127	40	4108	46	42887	66	3052	31	1143	97	44796	.	15790	40	221	94		.	16012	34
Jaryczowie now.	15935	90	1794	60	5804	.	3977	.	2475	.	7306	.	7240	.	3540	.	3350	.	7430	.
Jaworowie	4252	68	167	.	12616	65	206	.	660	.	12162	65	3500	.	2000	.	1000	.	4500	.
Jordanowie	1953	59	359	91	15103	45	557	20	538	15	15122	50	.	.	.	.	.	.	.	.
Kałuszu	8975	05	826	58	5916	96	212	18	140	.	5989	14	14800	.	.	.	650	.	14150	.
Kamionce Strum.	10622	.	302	75	7349	.	1232	.	375	.	8206	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kańczudze	2392	14	189	.	850	35	.	.	.	.	850	35	3600	.	4000	.	1400	.	6200	.
Kolbuszowéj	4791	.	797	.	5728	57	232	.	80	80	5879	77	4100	.	600	.	.	.	4700	.
Komarnie	9839	35	1606	30	37637	32	3413	02	1443	70	39606	64	2500	.	.	.	.	.	2500	.
Krakowie	47323	07	60	33	76332	84	3301	36	8277	05	71357	15	11221	.	4424	.	3183	.	12462	.
Krakowcu	5479	37	375	.	2276	05	45	.	23	.	2298	05	8800	.	.	.	.	.	8800	.
Krynicy	3545	37	340	.	14369	84	438	13	768	.	14039	97	7000	.	.	.	.	.	7000	.
Limanowéj	29398	30	2775	29	23433	99	19021	79	8579	59	33876	19	52324	89	14153	26	23857	11	42621	04
Lwów, Tow. zal.	141891	87	13637	.	438422	11	103228	23	79798	80	461851	54	63166	97	51225	.	20538	12	93853	85
„ zal. urzęd.	24173	49	1027	14	18014	09	1878	35	5980	71	13911	73	7800	.	3000	.	.	.	10800	.
Lwów wz. kredyt.	10117	05	793	32	36994	81	8326	50	3515	63	41805	68	20159	.	5145	.	6160	.	19144	.
Łańcucie	28273	91	14276	.	144044	52	6664	38	3733	90	146975	.	32354	80	.	.	2654	80	29700	.
Mariampolu	3492	20	376	26	2685	74	.	40	210	20	2475	94	4000	.	.	.	.	.	4000	.
Mielcu	11711	55	2309	76	45549	96	2645	18	2903	36	45291	78	.	.	.	.	.	.	.	.
Mikołajowie	269	50	50	.	60	36	1	.	.	.	61	36	.	.	2500	.	.	.	2500	.
Milówce	4928	72	601	57	13741	46	1318	43	99	08	14960	81	2500	.	.	.	1000	.	1500	.
Mościskach	12386	94	6062	42	40843	37	2734	96	1229	82	42349	51	7000	.	.	.	.	.	7000	.
Now. Sączu	31673	28	5875	99	142982	29	16446	16	23080	60	136347	85	.	.	4500	.	.	.	4500	.
„ „ zak. zast.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8723	92	2503	.	2159	62	9067	30
Pilźnie	4184	.	1178	83	13823	5	301	.	1534	14	12589	91	7700	.	.	.	.	.	7700	.
Podgórzu	8761	14	938	85	38837	95	6657	30	1948	94	43546	31	10198	.	.	.	770	.	9428	.
Pomorzanach	6427	.	304	.	4828	.	5255	.	1606	.	8477	.	.	.	1189	80	.	.	1189	80
Przemyślu	41038	60	6808	61	131275	97	1327	04	2565	82	130037	19	29253	73	20450	.	12332	.	37371	73
Oświęcimie	6301	85	676	48	15213	53	359	.	175	.	15397	53	1000	.	.	.	.	.	1000	.
Radłowie	1268	.	163	58	2686	18	12	85	.	.	2699	03	1250	.	.	.	.	.	1250	.
Radziechowie	15589	32	3763	60	50124	27	4157	.	2198	54	52082	73	19300	.	5	.	4500	.	14805	.
Rozdole	8214	39	1249	40	1025	06	105	50	.	.	1130	56	17414	04	1550	.	1225	.	17739	04
Rudkach	9719	06	1333	33	37664	90	1503	77	930	56	38238	11	2712	70	.	.	.	.	2712	70
Sieniawie,	3496	39	613	50	18916	19	170	45	50	.	19036	64	.	.	.	.	.	.	.	.
„ kred. miejs.	2756	04	502	.	8710	57	2368	50	697	40	10381	67	3240	.	.	.	550	.	2690	.
Skałacie	1569	19	483	48	163	65	4	.	30	.	133	65	3700	.	1000	.	100	.	4600	.

Stan czynny

Tow. zaliczkowe w	Saldo odsetek z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Spłacono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Udzielono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Stan z końcem miesiąca zł.	ct.	Koszta założ. ruchomości i adm. z końcem miesiąca zł.	ct	Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca zł.	ct.	Gotówka z końcem miesiąca zł.	ct
Bełzie	1020	97	.	.	19996	60	629	90	1470	.	20836	70	349	62	57	02	313	09
Białéj	1322	08	1266	80	42228	05	2108	.	1686	.	41806	05	1822	98	5452	06	1909	23
Birczy	2172	64	995	59	52355	.	7961	.	10167	.	54561	.	1132	36	1862	29	649	33
Bóbrce	530	91	346	73	21550	88	1125	69	1194	27	21619	46	211	04	.	.	220	83
Bochni	3068	49	426	38	124856	76	18162	05	25969	71	106694	71	1904	78	500	.	3237	88
Bołszowcach	838	49	290	45	10264	95	1717	70	1795	.	10342	25	555	35	250	.	264	76
Busku „Wzaj. pomoc"	3621	07	.	.	34293	30	1754	79	6894	80	39433	31	1884	71	.	.	1482	23
Busku zalicz.	1017	28	.	.	15625	88	675	46	946	22	15914	64	1124	11	234	18	1267	66
Busku kred.	1981	98	230	68	72037	05	4158	44	5041	34	72919	95	1444	58	4534	08	2101	97
Cieszanowie	1689	28	809	50	49960	45	2164	47	2822	59	50618	57	292	30	1008	34	2252	60
Dąbrowéj	5650	32	8038	46	209880	20	3212	43	4288	67	210956	44	607	47	21032	28	5965	36
Delatynie	3396	11	239	08	33410	93	4365	79	4216	.	33261	14	1733	42	2442	52	24	28
Dobromilu	1126	42	104	21	14937	30	1020	70	2455	.	16371	60	232	8	76	15	167	79
Drohobyczu	1578	39	814	36	94083	96	13349	82	15935	61	96669	75	2298	84	3789	86	454	12
Glinianach	12855	27	2181	15	178796	11	8047	14	18980	37	189729	34	1782	21	436	65	1437	82
Gorlicach	.	.	4369	15	200300	14	36808	37	30600	59	194092	36	2609	64	32349	38	6247	91
Jarosławiu	5295	58	1069	55	87318	80	10835	61	8745	.	85228	19	952	88	156	27	11071	99
Jaryczowie now.	1367	20	938	84	30519	38	2725	20	3968	24	31762	42	275	88	1040	07	1694	17
Jaworowie	1341	19	49	63	21169	94	5881	82	6770	.	22058	12	263	11	.	.	151	92
Jordanowie	2108	3	.	.	20362	67	815	53	1442	.	20989	14	332	80	10	6	346	69
Kałuszu	1083	43	424	46	30270	89	913	.	507	.	29864	89	594	10	520	96	468	71
Kamionce Strum.	1768	8	32	75	17544	57	1882	27	3550	7	19212	37	1060	65	2	13	656	43
Kańczudze	429	58	187	69	6866	72	435	26	2380	.	8811	46	125	70	261	08	1050	52
Kolbuszowéj	888	48	398	83	15575	50	558	.	1730	.	16747	50	424	48	225	55	57	55
Komarnie	6242	42	2426	96	59299	04	5017	95	6730	.	61011	09	429	16	555	63	225	79
Krakowie	7178	39	3289	73	127563	25	18364	69	18421	.	127619	56	2682	46	10733	99	634	66
Krakowcu	1026	66	114	57	16393	25	970	50	910	.	16332	75	589	48	840	68	330	74
Krynicy	2252	35	302	36	23223	65	3755	.	5800	.	25268	65	824	57	614	91	771	92
Limanowéj	2796	16	1032	91	109843	23	6371	87	7476	70	110948	06	828	47	130	28	593	08
Lwów, Tow. zal.	16108	07	422	79	631096	33	154525	44	201984	03	678554	92	13304	21	29334	08	9193	66
„ zal. urzęd.	2183	14	4	70	47885	.	5535	39	7313	65	49663	59	831	39	412	86	1192	36
Lwów wz. kredyt.	1989	50	39	87	64003	37	16283	11	20079	.	67799	26	1685	77	1520	67	2883	72
Łańcucie	5359	45	8586	47	220603	07	6174	48	6905	.	221333	59	1018	11	6428	89	4390	24
Mariampolu	400	.	652	58	11094	.	755	.	528	.	10867	.	165	12	206	06	158	80
Mielcu	2652	26	4094	61	57633	55	1970	50	2585	.	58248	05	527	50	6697	91	586	50
Mikołajowie	45	50	13	12	165	.	5	60	1504	.	1663	40	133	49	.	.	1142	59
Milówce	764	23	.	.	20659	80	2504	13	2757	.	20912	67	487	07	103	69	1251	9[illegible]
Mościskach	212	86	1212	53	63439	79	4294	58	6589	.	65734	21	492	01	880	01	2110	43
Now. Sączu	6376	88	1065	05	166154	92	34160	63	34993	.	166987	29	1405	36	14003	25	3443	15
„ „ zak. zast.	641	79	.	.	7792	.	2065	.	2446	.	8173	.	489	42	1046	67	.	.
Pilźnie	2350	74	53	81	26705	.	5551	.	4196	.	25350	.	1366	8	23	59	745	62
Podgórzu	3032	05	186	88	58210	58	7380	87	11555	.	62384	71	1185	43	39	03	2284	06
Pomorzanach	1658	01	.	.	10761	93	1060	30	7336	80	17038	43	968	43	.	.	49	08
Przemyślu	8276	39	5526	06	213933	65	44303	92	54429	92	224059	65	512	.	4398	53	88	40
Oświęcimie	1293	64	1409	31	23355	.	6186	.	6464	.	23633	.	306	23	797	29	1342	29
Radłowie	314	75	688	53	5157	.	125	.	300	.	5332	.	213	4	679	92	158	93
Radziechowie	3399	06	2826	67	89934	61	9118	29	7660	23	88476	55	1266	27	1351	29	1372	27
Rozdole	390	91	556	59	27596	22	2392	.	2720	.	27924	22	643	55	162	57	518	56
Rudkach	3672	44	.	.	45921	59	3387	06	3973	90	46508	43	630	61	6097	28	2439	32
Sieniawie,	1617	73	765	60	21806	83	2199	94	3210	.	22816	89	3175	01	1197	41	868	03
„ kred. miejs.	1253	63	54	51	14623	56	1932	.	2576	.	15267	56	528	97	309	72	1531	60
Skałacie	530	48	664	75	5575	59	225	93	812	.	6161	66	1297	49	74	14	452	16

Tow. zaliczkowe w	Udziały (z końcem miesiąca) zł.	ct	Fundusz rezerwowy (z końcem miesiąca) zł.	ct	Stan bierny: Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Włożono w ciągu miesiąca zł.	ct	Wyjęto w ciągu miesiąca zł.	ct	Stan z końcem miesiąca zł.	ct	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Zaciągnięte w ciągu miesiąca zł.	ct	Spłacone w ciągu miesiąca zł.	ct	Stan z końcem miesiąca zł.	ct.
Śniatynie	6240	06	731	80	12939	39	1122	30	2129	08	11932	61	8000	.	.	.	.	.	8000	.
Sokalu	12847	93	1733	.	60353	79	8722	44	1436	98	67639	25	16716	41	.	.	250	.	16466	41
Stryju Cred. Ver.	9895	.	577	.	32424	43	10437	.	8718	68	34142	75	7000	.	3650	.	5900	.	4750	.
„ zalicz.	11071	92	759	70	25166	38	1496	.	1937	19	24725	19	5300	.	.	.	.	.	5300	.
Tarnowie	19516	73	5551	81	77032	81	9358	25	2759	23	81634	83	5000	.	.	.	500	.	4500	.
Wykotach	3591	90	392	33	10638	24	11	.	.	.	10649	24	10400	.	.	.	.	.	10400	.
Zakliczynie	5859	52	614	.	5305	66	1813	.	3066	28	4052	38	8350	.	8000	.	2450	.	13900	.
Zbarażu	12244	31	2754	.	12580	97	890	.	90	.	13380	97	16280	39	17	.	765	80	15531	59
Złoczowie	16550	71	2893	32	63042	46	3222	50	4881	64	61383	32	2000	.	.	.	.	.	2000	

żby 25 zł., podatki 3 zł. 60 ct., reszta wydatków w sumie 184 zł. 09 ct.

Co do wydatków administracyjnych nasuwa się uwaga, że takowe są proporcyonalne.

Kasę, która według podręcznika (Strazzy) wykazywała 212 zł. 29 ct , zliczyłem szczegółowo i znalazłem w zupełnym porządku.

Biuro Towarzystwa znajduje się w domu skarbu Tłumackiego, zajmuje dwa pokoje, wspólnie z kancelaryą Wydziału powiatowego; kancelarya Towarzystwa, protokół podawczy, protokoły Rady zawiadowczéj, protokoły z posiedzeń dyrekcyi, registratura, akta i korespondencye utrzymuje się w akuratnym porządku.

W Tłumaczu, dnia 4. czerwca 1882.

Józef Urban
lustr. okręgu stanisławowskiego.

Petycya Patrona związku stowarzyszeń
w sprawie towarzystw handlu skór.

Wysoki Wydziale krajowy! Przed kilku laty poruszono na ogólném zebraniu delegatów Związku stowarzyszeń potrzebę zakładania towarzystw handlu skór, w tym celu, aby ten handel wyswobodzić z rąk pośredników i dostarczyć materyału doborowego po cenach umiarkowanych.

W r. 1877. powstały dwa takie stowarzyszenia za inicyatywą i przy pomocy Związku — mianowicie we Lwowie i w Stanisławowie.

Stowarzyszenie stanisławowskie po trzechletniém istnieniu zlikwidowało, z powodu zbyt małego udziału interesowanych, i niedość odpowiedniego zarządu magazynu. Pozostał jednak sklep stowarzyszenia w ręku spółki kilku szewców chrześcian, którzy ten interes do dziś dnia prowadzą.

Lwowskie stowarzyszenie, pod kierunkiem p. Adolfa Aleksandrowicza, wcale pomyślnie się rozwija. Według bilansu zą r. 1881. obrót kasowy wynosił już 303.930 zł. Podczas gdy w r. 1777. sprzedało stowarzyszenie towarów za 53.883 zł. — wynosiła sprzedaż w r. 1881. suma 85.655 zł. Pomimo iż udziały wynosiły z końcem roku ubiegłego tylko 5.040 zł., a fundusz rezerwowy 852 zł., miało stowarzyszenie w obrocie oprócz pożyczki stałéj 7.000 zł., jeszcze na podstawie kredytu wekslowego 16.958 zł., a było dłużném za towary 17.680 zł., co świadczy o zaufaniu, jakie firma ta kilkoletniém rzetelném postępowaniem sobie wyrobiła.

Gdy zatém doświadczenie okazało, że towarzystwa tego rodzaju mogą prosperować — podjął Związek stowarzyszeń, w porozumieniu z zarządami większych towarzystw zaliczkowych, starania celem zakładania towarzystw takich w miastach prowincyonalnych.

Dotychczas założone zostały w ten sposób towarzystwa handlu skór w Jarosławiu, Rudkach, Komarnie i Drohobyczu. Rokowania i korespondencye względem utworzenia podobnych towarzystw w innych odpowiednich miejscowościach są w toku; przedewstkiem mianowicie dążymy do założenia towarzystwa w Starym Sączu, gdzie znajduje się znaczna ilość kuśnierzy.

Ponieważ fundusze Związku są szczupłe, a organizacya stowarzyszeń tego rodzaju połączona jest z wydatkami, których pokrycia trudno wymagać od osób, podejmujących założenie towarzystwa nie w interesie własnym, lecz dla podniesienia dobrobytu rzemieślników, poleciło mi ogólne zgromadzenie delegatów Związku stowarzyszeń w r. 1881. odbyte, udać się do Wysokiego Wydziału krajowego z prośbą o udzielenie subwencyi na cel powyższy.

Przedkładając pod ⁄. dwa egzemplarze wzorowego statutu, przez Związek ułożonego, i nadmieniając, że najwłaściwszym organem do wspierania rozwoju takich towarzystw są, według naszego zdania, Dyrekcye towarzystw zaliczkowych, gdyż one mogą tworzącym się towarzystwom handlu skór otwiérać kredyt, i dopomóc w urządzeniu książkowości i kontroli — pozwalamy sobie jeszcze nadmienić, że dla prawidłowego rozwoju towarzystw handlu skór

Stan czynny																	
Saldo odsetek		Reszta pozycyi stanu biernego		Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca		Pożyczki udzielone: Spłacono w ciągu miesiąca		Pożyczki udzielone: Udzielono w ciągu miesiąca		Pożyczki udzielone: Stan z końcem miesiąc		Koszta założ. ruchomości i adm.		Reszta pozycyi stanu czynnego		Gotówka	
z końcem miesiąca												z końcem miesiąca					
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1029	20	.	.	25638	50	1778	65	1870	.	25729	85	484	34	80	28	1639	20
1296	43	3638	22	89724	46	1714	70	8770	.	96779	76	602	98	3319	43	2919	07
3286	29	.	.	50525	16	15507	47	15905	83	50923	52	1617	99	.	.	109	53
2249	81	295	77	42241	08	4141	14	4385	.	42484	94	1076	15	383	79	407	51
41	65	840	60	101914	59	8078	70	12456	.	106291	89	1029	62	3141	21	1622	90
80	87	1	60	24639	04	65	60	160	.	24733	44	330	93	40	98	.	59
531	81	.	.	19238	50	1158	50	4802	.	22882	.	430	71	453	54	1191	46
2328	06	831	.	41657	85	1570	74	1920	.	42007	11	677	23	3933	59	452	.
3256	59	2317	92	88174	82	5520	04	4286	.	86940	78	785	45	50	.	625	63

Uwaga. Umieszczamy rachunki tylko tych towarzystw, które nam je najpóźniej do 15. bm. w formie przez nas wskazanéj przysłały.

jest niezbędném, by rozpoczynający swą czynność członkowie zarządu poinformowali się dokładnie o sposobie manipulacyi magazynowéj, tudzież o stosunkach z garbarniami i innemi fabrykami, zkąd mają sprowadzać materyały, a to najsnadniéj mogą osiągnąć przez zwiédzenie wzorowo prowadzonego magazynu lwowskiego towarzystwa. Zaciągnięcie takiéj informacyi połączone jest z dość znacznym wydatkiem, który pokrywając częściowo z subwencyi, możnaby nader skutecznie wpłynąć na pomyślny rozwój rzeczonych stowarzyszeń.

Upraszam zatém, aby Wysoki Wydział krajowy raczył udzielić Związkowi stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych subwencyą w kwocie 500 zł. w. a. na koszta zakładania towarzystw handlu skór.

Z użycia téj subwencyi zdalibyśmy dokładny rachunek, obowiązując się do zwrócenia kwoty na rzeczony cel nie wydanéj.

XII.
Spostrzeżenia nad rozwojem stowarzyszeń.
(Stowarzyszenie handlu skór).

(S. W.) W miarę jak dwa główne cele pracy naszéj na polu stowarzyszeń postępują, którymi są już zaspokojone potrzeby ludności w pojedyńczych miejscowościach ułatwionym i tanim kredytem, z drugiéj strony w miarę tego, o ile stowarzyszenia zaliczkowe wykształciły zdolnych kierowników, a publiczność przekonały o bezpieczeństwie nieograniczonéj poręki wśród naszego zawsze uczciwego społeczeństwa, w miarę tego powtarzamy, praca nasza zaczyna przybiérać nowy upragniony kierunek, w przeprowadzeniu którego serca nasze zdobywają najbardziéj zaniedbaną warstwę społeczeństwa, gdyż drobnych rękodzielników i przemysłowców w miejscowościach, z którémi się dotąd nikt nie liczył, a których najzdrowsza część mieszkańców na nieochybną zgubę przeznaczoną została. Schultze-Delitsch podróżował i w gorących mowach zachęcał do zakładania stowarzyszeń wszelkiego rodzaju. W naszym kraju było to niepodobném. Brak środków materyalnych mniejszą jeszcze stanowiłby przeszkodę; do apostołowania idei zawsze pozyskalibyśmy kandydatów. Stosunki kraju naszego są jednak tego rodzaju, że jeśli nie mitra, to przynajmniéj osobistość nader wybitnego stanowiska stawać musi na czele. Rękodzieła i drobny przemysł nader szybko podniósł się więc w Niemczech, u nas stopniowo, w biegu dziesiątek lat, po zorganizowaniu jednéj gałęzi przemysłu, do drugiéj przystąpić możemy.

Gdy więc w $^{1}/_{3}$ części zaspokoiliśmy potrzeby kredytu osobistego — prace naszą, skierowaliśmy do najliczniejszéj, patryotycznie usposobionéj warstwy mieszczaństwa naszego, bo do szewców.

T o w a r z y s t w o h a n d l u s k ó r w e L w o w i e, założone dnia 7. kwietnia 1876. przy współudziale 18 szewców, z których zaledwie trzecia część z wiarą przystąpiła do aktu założenia, z końcem roku 1881 wykazuje towarów sprzedanych za sumę 85.655 zł. Stowarzyszenie to, którego rozwój kiedyś szczegółowo będzie musiał być potomności przekazanym dla przykładu, w jaki sposób narody zdobywają sobie ekonomiczne odrodzenie i wpływowe stanowisko, stanęło zatém już obecnie silnie skutkiem praktycznego wykształcenia swych kierowników i funkcyonaryuszów i rzucać zaczęło szczodrą ręką a gorącém sercem iskry wiary we własne siły we wszystkie strony kraju i dla każdego, kto się tylko tam zgłosi. Lwowskie Towarzystwo handlu skór okazuje zatém piękny przykład wdzięczności wobec tych mężów, którzy wpłynęli na jego założenie i względem tych instytucyi finansowych krajowych, których pokarmem sił nabiérało i nabrało. Ono wychowyje pionierów ku obronie handlowych interesów narodu, gdyż bezpośrednio odstępuje uzdolnionych funkcyonaryuszów powstającym Towarzystwom tego rodzaju, lub pośrednio poucza dyrektorów, przybywających z prowincyi po radę i naukę.

Walne zgromadzenie Związku stowarzyszeń dnia 10. czerwca 1876. r. zaleciło pp. delegatom towarzystw zalicz-

kowych, aby powróciwszy na swe ważne i poważne stanowiska, wpływali na zakładanie towarzystw handlu skór. P. Józef Urban, dyrektor banku zaliczkowego w Stanisławowie, piérwszy wziął się do pracy i to z takim zapałem i takiém zamiłowaniem, że nawet przyjął urząd członka dyrekcyi Towarzystwa handlu skór, które powstało za jego staraniem w roku 1877.

Przez dwa lata z całą gorliwości obywatel ten pracował nad rozwojem tego stowarzyszenia, w wymienionéj miejscowości nader potrzebnego, które jednak dla braku zamiłowania i solidarności ze strony interesowanych upadło. Pan Urban nie pozwolił wszakże skompromitować idei stowarzyszenia, nadwerężyć pojęcia poręki nieograniczonéj i osłabić wpływu Związku stowarzyszeń. Interesowanych i niesfornych szewców ukarał przez zarządzenie i przeprowadzenie likwidacyi bez strat i oddał dalsze prowadzenie interesu w ręce Spółki, która dotąd pomyślnie się rozwija i stanowi w Stanisławowie jedyny rodzaj konkurencyi wobec licznych i wypróbowanych wyzyskiwaczy. Doświadczenie smutne, jakiego doznali tamtejsi szewcy przeważnie pod względem moralnym, wywołało u nich pożądaną ambicyą. Dochodzą nas bowiem wiadomości, że ci sami szewcy, którzy okazali brak zamiłowania i solidarności, pragną obecnie pod surowszymi warunkami przystąpić powtónie do założenia Towarzystwa handlu skór w Stanisławowie.

Korespondencya.

Kulików, dnia 23. czerwca 1882. Mieliśmy dzisiaj u siebie pożądanych gości w osobach pp. Adolfa Aleksandrowicza, dyrektora lwowskiego Tow. handlu skór i Szczepana Wicherka. Panowie ci przebyli, jako delegaci p. patrona celem założenia w naszém miasteczku Towarzystwa handlu skór. Szewcy i kuśnierze tutejsi, przekonawszy się o dobroczynnych skutkach Kasy zaliczkowéj „Nadzieja", założonéj w r. 1880., już od dłuższego czasu nie przestają prosić ks. prałata Stojałowskiego i p. Frańciszka Szofera, swego ulubionego dyrektora, o założenie stowarzyszenia, któreby im ułatwiło nabywanie skór z piérwszéj ręki.

W lokalności stowarzyszenia „Nadzieja" wobec zgromadzonych najpoważniejszych szewców zaznajomił p. Aleksandrowicz bardzo szczegółowo interesowanych z korzyściami, jakie ich czekają ze założenia i rozumnego, a sumiennego prowadzenia Towarzystwa handlu skór.

Panowie delegaci przyjęli na siebie obowiązek wypracowania statutu, odpowiedniego do miejscowych warunków, z którym przybędą do naszego miasteczka i zostawią nam drugą instytucyą ku podniesieniu z zaniebania naszych poczciwych Kulikowian.

Ruch stowarzyszeń.

I. Związkowa drukarnia we Lwowie. Dnia 18. czerwca 1882. odbyło się nadzwyczajne Walne zgromadzenie I. Związkowéj drukarni we Lwowie, na którém w obecności c. k. notaryusza p. Szemelowskiego, traktowano dwie sprawy, mianowicie przedłużenie trwania towarzystwa i zatwierdzenie dotychczasowéj Dyrekcyi na drugi okres. Związkowa drukarnia jest zawiązaną na czas ograniczony, ma bowiem w §. 2. statutu termin określony do końca czerwca 1883., jednakże na rok przed upływem tego czasu powinno Walne zgromadzenie powziąć uchwałę co do dalszego trwania, która to uchwała zapaść musi przy komplecie $^3/_4$ wszystkich należących i nie może obowiązywać niezgadzających się z nią, jakotéż spadkobierców. Ilość członków uprawnionych wynosi 41, z tych było na Zgromadzeniu obecnych 34, jeden wyszedł, pozostało 33, którzy jednogłośnie uchwalili przedłużenie trwania Towarzystwa na nowy okres, tj. do końca czerwca 1893.

W załatwieniu dalszego porządku dziennego Rada zawiadowcza postawiła wniosek, aby dotychczasową Dyrekcyą tak co do składu osób, jakotéż warunków, pozostawić niezmienioną na cały nowy okres dziesięcioletni; wniosek ten wszystkiemi głosami przeciwko 3m został przez Zgromadzenie przyjęty.

Towarzystwo ochrony mniejszéj własności ziemskiéj w Mielcu. Dnia 11. czerwca r. b. odbyło się u nas piérwsze posiedzenie Rady nadzorczéj, nowo zarejestrowanego Towarzystwa ochrony mniejszéj własności ziemskiéj.

Założyciele stowarzyszenia wpłacili 10.000 zł. na udziały, co na piérwszy początek przedstawia niezgorszy rezultat.

Uchwały niektóre na tém posiedzeniu powzięte zasługują na podniesienie, gdyż wskazują w jakim kierunku Towarzystwo ma rozwinąć swoje czynności. Między uchwałami Rady nadzorczéj czytamy:

„Poleca się Dyrekcyi zbadać stan ogólny długów ciążących na gospodarstwach włościańskich w powiecie Mieleckim.

Uprasza się Dyrekcyą o zajęcie się formowaniem kółek włościańskich.

Uprasza się Dyrekcyą o przystąpienie do Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie."

Uchwały te świadczą, że Towarzystwo nie tylko ma na celu dostarczyć taniego kredytu mniejszéj własności na cele produkcyjne, lecz ma ono zająć się w ogóle interesami mniejszych właścicieli. Głównym celem Towarzystwa jest wpływać na podniesienie bytu materyalnego włościan.

Z uwagi, że mniejsza posiadłość w powiecie mieleckim, jako téż w powiatach sąsiednich jest obciążona znacznémi długami lichwiarskiemi, Towarzystwo starać się będzie długi te uregulować z korzyścią dla dłużników częściowo przez konwersyą, zaś częściowo zmuszając wierzycieli do ustępstw, w każdym zaś razie zbadać dokładnie ogólny stan długów, zebrać wszelkie potrzebne daty, któreby posłużyły do załatwienia sprawy kredytu dla mniej-

szych posiadłości ziemskich w powiecie Mieleckim i sąsiednich powiatach.

Słowem Towarzystwo ochrony mniejszéj własności ziemskiéj, zwiększając liczbę towarzystw kredytowych dla małéj posiadłości, jako główny cel wytknęło sobie czuwać nad interesami małych właścicieli.

Fundusz zaopatrzenia. Rada nadzorcza Towarzystwa zaliczkowego w Łańcucie uchwaliła przystąpienie rzeczonego towarzystwa do funduszu zaopatrzenia.

Towarzystwo zaliczkowe w Rawie ruskiéj, założone 13. lipca 1876., zarejestrowane w lwowskim Sądzie krajowym 28. listopada 1876. l. 64.958 pozostawało dotąd w bezczynności. Pan Patron starał się obecnie o wskrzeszenie tego stowarzyszenia. Wydelegowany sekretarz Związku dwukrotną odbył podróż w tym celu do Rawy, jednak bez skutku. Dnia 11. czerwca b. r. nadzwyczajne walne zgromadzenie miało wybrać nową Radę zawiadowczą i nową Dyrekcyę. Rada zawiadowcza złożona z 9 członków, wybrała prezesem p. Rudolfa Gubattę c. k. starostę, zastępcą p. Ludwika Hierowskiego, właściciela ziemskiego z Niemirowa, sekretarzem Władysława Jarosza, komisarza powiatowego. Dnia 12. czerwca Rada zawiadowcza odbyła posiedzenie, na którem powzięła uchwały potrzebne do rozpoczęcia czynności przez Dyrekcyą. Według wyboru dokonanego 11. czerwca Dyrekcyą stanowią pp. Edward Müller, inspektor podatkowy, Tomasz Pawulski, plenipotent skarbu rawskiego i Jan Adamczyk, kierownik miejscowéj szkoły; jako zastępcy pp. Pelc Wawrzyniec, sekretarz starostwa, Zawzięty Hipolit, sekretarz Rady powiatowéj i Zaleski, pens. urzędnik. Otóż na posiedzeniu Rady zawiadowczéj przewodniczący oświadcza, że pp. Müller nie chce przyjąć wyboru, a p. Pawulski nie może. Dotąd téż nie wniesiono podania o zarejestowanie członków Dyrekcyi. Gdy z bolem serca przytoczyć muszę zdanie jednego z pp. Dyrektorów, że się nie opłaci pracować darmo nad rozwojem towarzystwa, aby chłop, szewc lub żyd otrzymał tanią pożyczkę, obawiać się należy, że zabiegi p. Patrona zawiedzione zostaną na tak długo, dokąd ktoś inteligentny i chętny do Rawy nie przybędzie. Wątpię bowiem, aby Rada zawiadowcza, zresztą szczęśliwie złożona, zdołała w Dyrekcyi pozyskać przynajmniéj jednę chętną do pracy osobistość.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za r. 1881.

Jaworów. Towarzystwo zaliczkowe, stow. zarejestr. z nieogr. poręką z r. 1881. *a) Rachunek strat zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 1.024·67; Straty: koszta urządzenia 217·78, koszta administracyi 49·17, czysty zysk 757·71. Razem 1.024·67. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 13.152·38, koszta administracyi 211·64, gotówka 527·47. Razem 13.891·49. Stan biery: udziały 2.207·50, wkładki na rachunek bieżący 7.194·65, wierzyciele wekslowi 2.500·—, procenta przenośne 103·62, fundusz rezerwowy 128·—, czysty zysk 757·72. Razem 13.891·49. Obrót kasowy w r. 1881. 63.440·88. Liczba członków 121.

Przemyśl. Kasa zaliczkowa rzemieślników i rolników. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: prowizya 7.725 89. Razem 7.725·89. Straty: procenta dopisane wypłacone 3.526·18, różne 189·98, koszta admin. 1.381·95, czysty zysk 2.627·78. Razem 7.725·89. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 85.520·32, gotówka 5.515·46. Razem 91.035·78. Stan bierny: fundusz rezerwowy 4.426·80, udziały 26.306·79, fundusz inwalidów 10.673·26, fundusz oszczędności 45.491·15, wierzytelność 1.500·—, depozyta 10·—, czysty zysk 2.627·78. Razem 91.035·78. Obrót kasowy 341.320 04. Liczba członków 610.

Tłumacz. Towarzystwo kredytowe „Oszczędność“. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: procenta przeniesione 709·16, procenta pobrane 4.554·86, procenta przenośne 175·06. Razem 5.484·13. Straty: procenta zapłacone 2.631·54, procenta przenośne 296·14, zużycie inwentarza 37·75, koszta zarządu i podatki 1.598·29, czysty zysk 920·41. Razem 5.484·13. *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 51·33, pożyczki 50.120·76, lokacye 500·—, inwentarz 217·—, koszta sądowe 636 37, procenta przenośne 1.145·35. Razem 42.670·81. Stan bierny: udziały 11.050·21, fundusz rezerwowy 3.161·—, wkładki oszczędności 27.452·05, wierzyciele 9.381·—, procenta przenośne 296·14, rezerwa na koszta zarządu i podatek 410·—, czysty sysk 920·41. Razem 52.670·81. Obrót kasowy 141.401·24. Liczba członków 567.

XXI. Zamknięcie rachunków Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie

za czas od 1. kwietnia 1881. do 31. marca 1882. r.

Fundusz asekuracyjny ogniowy na rok 1881.

Przychód.

Przychód	złr.	ct.
W 21. roku wystawiono 158.121 polic, którémi ubezpieczono wartość złr. 311,133.352.		
Zaliczka przeniesiona z r. 20. po strąceniu prowizyi agencyjnej i premii kontrasekuracyjnej . . .	497.899	95
Zaliczka zebrana w roku 21.	2,226 275	94
Procenta i dochód z realności	110.838	61
Fundusz na szkody nieuregulowane przeniesiony z roku 20.	71.651	—
	2 906 665	50

Rozchód.

Rozchód		złr.	ct.
Premia kontrasekuracyjna		585 980	68
Szkody wypłacone i fundusz na szkody nieuregulowane	złr. 1,224.695·72		
Zwrot od Towarzystw kontrasekuracyjnych ze szkody . . .	„ 322 556·36	902.139	36
Zaliczka na dalsze lata po strąceniu prowizyi agencyjnej i Premii kontrasekuracyjnej na dalsze lata		608.909	86
Koszta admin. i prowizya agencyjna	złr. 480 080·12		
Po strąceniu prowizyi otrzymanej od Tow. kontrasekuracyjnych	złr. 209.171·45	270.908	67
Odpis wątpliwych należytości		1.029	97
Saldo czysta pozostałość		537 696	96
		2,906 665	50

Rachunek bilansu z dniem 31. marca 1882.

Stan czynny.

Stan czynny	złr.	ct.
Zapas gotówki z 31. marca 1862	67.301	65
Gotówka w bankach i zakładach	805.674	57
W wekslach stron ubezpieczonych i salda agentów	459.382	87
Saldo Towarzystw asekuracyjnych i różni dłużnicy	235.098	79
Papiery wartościowe nom. złr. 895·300 — po kursie z 31/3 1882	869.730	—
Papiery wartościowe nom. rubli 184.550 — po kursie z 31 3 1882	217.722	30
Kupony bieżące	12.332	70
Wartość realności w Krakowie i we Lwowie i wartość inwentarza	248.376	77
Fundusz kalek straży ogniowych	1.699	50
	2,917.319	15

Stan bierny.

Stan bierny		złr.	ct.
Rezerwa zaliczek na dalsze lata netto		608.909	86
Rezerwa na szkody nieuregulowane		112.112	61
Fundusz na zwrot z lat poprzednich i inne rezerwy		112.413	16
Fundusz emerytalny		21.464	64
Rachunek różnicy kursu papierów		62.125	57
Fundusz rezerwowy		1,472.596	35
Saldo: czysta pozostałość na 33% zwrotu dla członków	złr. 519 067 70		
na renumeracye	„ 17.897·50		
reszta do funduszu rezerwowego	„ 731·76	537.696	96
		2,917.319	15

XVIII. Zamknięcie rachunków Działu gradowego za rok 1881.

Fundusz asekuracyjny gradowy na rok 1881.

Przychód.

Przychód	złr.	ct.
W r. 1881. wystawiono 5341 polic, którémi ubezpieczono wartość złr. 37,109.212.		
Zebrano zaliczki	711.523	26
Procenta od gotówki i weksli	2.809	86
Fundusz na szkody nieuregulowane przeniesiony z roku 1880.	402	63
	714.735	75

Rozchód.

Rozchód		złr.	ct.
Premia kontrasekuracyjna		222.154	88
Wynagrodzenia za szkody i koszta likwidacyi	złr. 563.128·91		
Zwrot od Tow. kontrasekuracyjnych	„ 152.490·38	410.638	53
Fundusz na szkody nieuregulowane		890	69
Prowizya agencyjna netto		50.205	37
Odpisy wierzytelności wątpliwych, fundusz na należytości skarbowe i koszta administracyi . .		28.616	36
Saldo: Czysta pozostałość z roku 1881.		2.229	92
		714 735	75

Rachunek bilansu z 31. marca 1882. r.

Stan czynny.

Stan czynny	złr.	ct.
Zaległości u agentów i weksle od stron ubezpieczonych	66.631	60
5% Listy zastawne galic. Tow. kredyt. ziemskiego 163.700 po 100 złr.	163.700	—
Kupony bieżące	2.046	25
	232.377	85

Stan bierny.

Stan bierny		złr.	ct.
Fundusz na szkody nieuregulowane		890	69
Fundusz na należytości skarbowe		7.324	95
Towarzystwo ogniowe		44.867	63
Rachunek różnicy kursów		22.103	50
Fundusz rezerwowy gradowy .	złr. 215.833 64		
Odchodzi dług zaciągnięty w r. 1880 z działu ogniowego	„ 58.642·56		
Zostaje funduszu rezerwowego gradowego		157.191	08
		232.377	85

Kraków, dnia 31. marca 1882 r.

D Y R E K C Y A:

Henryk hr. Wodzicki. *Maxymilian Łepkowski.* *Henryk Kieszkowski.*

KOMISYA KONTROLUJĄCA:

A. Benoe, *Z. Dembowski*, *Fr. Jasiński*, *Ed. Hohendorff*, *Wł. Gniewosz*, *Józef hr. Męciński.*

Naczelnik rachunkowości: *Jan Geisler.*

XII. Zamknięcie rachunków Towarzystwa wzajemn. ubezp. w Krakowie

w dziale ubezpieczeń na życie

za czas od 1. Stycznia do 31. Grudnia 1881 roku.

Rachunek zysków i strat.

Przychód.

		złr.	ct.
1.	Przeniesienie rezerw i zaliczek z roku 1880	871.694	84
2.	„ „ szkód „ „	23.768	25
3.	„ „ na należytości rządowe	5.300	—
4.	„ funduszu na dywidendę	21.155	73
5.	„ „ remuneracyę bilansową	600	—
6.	Zebrane zaliczki od kapitałów i rent	379.643	69
7.	Procenta, kupony i inne dochody	72.785	41
		1,374.947	92
	Podział zysku:		
1.	20% od złr. 19.334 ct. 50 na fundusz rezerwowy	3.866	90
2.	10% „ „ 95.995 „ 21 / 7% „ „ 19.590 „ — członkom na dywidendę	10.970	82
3.	Na rezerwę zysków na dalsze lata	777	26
4.	„ „ specyalną	3.119	52
5.	„ remuneracyę bilansową	600	—
		19 334	50

Rozchód.

		złr.	ct.
1.	Premie kontrasekuracyjne	38.077	66
2.	Wypłacone szkody i fundusz na nieregul.	150.097	53
3.	Rezerwy kapitałów i rent	1,053 657	91
4.	Wykup polic	13.838	60
5.	Prowizye i honorarya lekarskie	38.838	23
6.	Pensye, dodatki, lokal i t. d.	29 542	03
7.	Należytości rządowe	8.204	57
8.	Odpis z wartości urządzenia	327	25
9.	Przepadłe należytości	80	82
10.	Wypłacona dywidenda i fundusz na niewypłac.	21.155	73
11.	Strate na papierach publicznych	1.793	09
12.	Saldo zysk	19.334	50
		1,374.947	92

Stan majątku działu ubezpieczeń na życie.

Stan czynny.

		złr.	ct.
1.	Zapas gotówki na dniu 31. grudnia 1881 roku	63.370	77
2.	Rozporządzalne należytości w instytucyach kredytowych	83.247	02
3.	Papiery wartościowe według kursu z 31. grudnia 1881 r.	813.618	05
4.	Weksle z portfeilu	1 079	92
5.	Pożyczki na hipoteki i police	439.904	70
6.	Różni dłużnicy	57.957	33
7.	Wartość urządzenia	1.500	—
		1,460 677	79

Stan bierny.

		złr.	ct.
1.	Rezerwy kapitałów i rent	1,053.657	91
2.	„ na nieuregulowane szkody	31.174	75
3.	Wierzyciele	31.125	02
4.	Fundusz na dywidendę	3.530	02
5.	„ „ różnice kursu	8.000	—
6.	„ rezerwowy	62.944	51
7.	„ na rezerwę zysków	155.851	54
8.	„ „ „ spłacalną	6.123	66
9.	„ na dubiosa	2.304	75
10.	„ trzech spółek Tow. wzajemnych ubezpieczeń	86.631	13
11.	Saldo zysk	19.334	50
		1.460 677	79

Kraków, dnia 1. Stycznia 1882 r.

Dyrekcya Towarzystwa wzajemn. ubezp. w Krakowie:

H. hr. Wodzicki. M. Łepkowski. H. Kieszkowski.

W dowód zgodności z księgami:

St. Starowiejski, Z. Marchwicki, Zenon Słonecki,

jako Komisya kontrolująca.

Zamknięcie rachunków
Towarzystwa Wzajemnego Kredytu
w Krakowie
i Filii jego we Lwowie z dniem 31. grudnia 1881 r.

Stan czynny.			Stan bierny.			
Got. w kasie	22.455	91	Wpłacone udziały członków		605.626	63
Weksle czł.	2,371.010	32	Wkładki na książeczki		1,570.304	33
			Rachunek bieżący		82.757	17
			Weksle reeskontowane		72.150	—
			Procent od weksli pobrany na r. 1882.		16.071	11
			Fundusz rezerwowy	8.779·29		
			Procent narosły w r. 1881. .	526·33	9.298	62
			Saldo zysk		37.258	37
	2.393.466	23			2,393.466	23

Straty.			Zyski.			
Procent od wkładek na książeczki . .	51.788	97	Procent od weksli:			
„ od rachunku bieżącego . . .	13.635	28	Przen. z r. 1880.	15.542·23		
„ od weksli reeskontowanych .	3.945	39	w r. 1881. pobr.	134.320·74		
„ dla funduszu rezerwowego . .	526	33		149.862·97		
Koszta administr. płace, druki, czynsz koszta prawne itp. .	10 694	42	na rachunek z r. 1882. odpada	16 071·11		
„ „ zapłacone podatki i należytości	14.206	18	pozost. na rach. roku bieżącego . . .		133.791	86
Amortyzacya kosztów organizacyi . .	1.000	—				
Odpisanie należytości	736	92				
Saldo zysk	37.258	37				
	133 791	86			133.791	86
Rozdział zysku:						
10% tantiemy dla Dyrekcyi, § 6 lit. a) st.	3.725	84				
8% wynagrodz. dla członków Rady N.	2.980	67				
Dywidenda dla członków 5% od wpłaconych udziałów	29.981	13				
Reszta przenie. na rach. doch. r. 1882. .	570	73				
	37.258	37				

Wyciąg z ksiąg kasowych.

Przychód.

Saldo gotówki z roku 1880.		18.930	09
Udziały wpłacone w ciągu roku		105.192	77
Wkładki na książeczki	1,745.656·87		
Procent skapitalizowany	45.826·79	1,791.483	66
Wypłaty na rachunek bieżący		1,821.531	64
Weksle spłacone		8.253.392	—
Weksle reeskontowane		713.275	—
Pobrany procent od weksli eskontowanych		134.320	74
		12.838.125	90

Rozchód.

Udziały zwrócone		58.998	33
Zwrot wkładek na książeczki		1,617.470	45
Wypłaty na rachunek bieżący		1,802.889	62
Weksle eskontowane		8.480.963	05
Spłata weksli reeskontowanych		719.655	—
Procent od weksli reeskontowanych		3.945	39
„ od rachunku bieżącego		13.635	28
„ od wkładek na książeczki wypłacony . . .	5.962·18		
„ „ „ „ „ skapitalizowany	45.826·79	51.788	97
Wypłacona dywidenda za rok 1880.		30.620	62
„ tantiema		9.065	76
Koszta administracyi i podatki		24.900	60
Amortyzacya kosztów organizacyi		1.000	—
Odpisane straty		736	92
Saldo na rok 1882.		22 455	91
		12.838.125	90

Dyrekcya:

Henryk hr. Wodzicki. **Maksymilian Łępkowski.** **Henryk Kieszkowski.**
L. Jędrzejowicz. **Kroebl,** buchhalter

Komisya kontrolująca:

A. Benoe. **Z. Dembowski.** **Fr. Jasiński.** **Ed. Hohendorfl.** **Wł. Gniewosz.** **Józef. hr. Męciński.**

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Alfred Zgórski.

Z I. Związkowéj Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.